

عوامل زمینه ساز جذب مشارکت جوانان در امور اجتماعی

دکتر احمد به پژوه

قرن بیست و یکم قرن مشارکت است

با توجه به ساختار جمعیتی جوان ایران و با توجه به نقش نیروی انسانی در تحقق هدف‌های برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور، مشارکت جوانان از اهمیت خاصی برخوردار است. از این رو بر تمام برنامه‌ریزان و مسئولان واجب است به عوامل زمینه ساز جذب مشارکت جوانان در امور اقتصادی و اجتماعی توجه کنند و شرایط و امکانات همکاری آنان را فراهم نمایند. همچنین ضرورت دارد عوامل بازدارنده مشارکت جوانان مورد شناسایی، علت یابی و راهیابی قرار گیرند.

در این مقاله به اختصار بیست عامل مهم به عنوان عوامل زمینه ساز جذب مشارکت جوانان در امور اجتماعی به شرح زیر مورد بررسی و بحث قرار می‌گیرند.

۱. صداقت و صمیمیت مهمترین عامل جلب اعتماد جوانان است و لازمه جذب مشارکت، جلب اعتماد است.
۲. شناخت جوانان با تمام ویژگی‌هایشان و دوری بر اساس آنچه که هستند، نه پیش دوری، کلید موفقیت کار با جوانان است.
۳. برقراری رابطه انسانی با جوانان و ارتباط دوستانه داشتن با آنها راز و رمز جذب مشارکت، همدلی، همفکری و همکاری آنان است.
۴. توجه به روح حساس و لطیف جوانان و توجه به روحیه استقلال طلبی و آزادی خواهی جوانان، پیش درآمد جذب مشارکت آنان است.
۵. توجه به نیازهای همه جانبه جوانان (نیازهای جسمانی، روانی و اجتماعی) و فراهم کردن شرایط رشد و شکوفایی

همه جانبه آنان، مهمترین عامل زمینه ساز مشارکت جوانان به شمار می‌آید.

۶. کمک به جوانان به منظور خود شناسی، خود باوری، خود سازی و خود سنجی زمینه ساز رشد و تحول درونی آنها است.

۷. دادن مسؤلیت به جوانان و فراهم کردن امکان تجربه و خود نمایی مطلوب و کمک به آنها برای خود ارزیابی که مقدمه آماده سازی آنان برای ایفای نقش اجتماعی و مشارکت اجتماعی به شمار می‌رود.

۸. احیای نقش مساجد به عنوان پایگاه‌های حفظ هویت فرهنگی و جذب جوانان به مساجد، می‌تواند مقدمه ای برای حضور آنان در فعالیتهای اجتماعی محسوب شود.

۹. وجود الگوها و اسوه‌های عملی و شایسته، بیشترین تأثیر را بر جذب مشارکت صمیمانه جوانان دارد (پدر، مادر، معلم، دبیر، استاد، نماینده مجلس و وزیر).

۱۰. مشارکت و دخالت دادن خود جوانان در سیاست گذاری، برنامه ریزی، تصمیم گیری و اجرا می‌تواند عامل مؤثری برای جذب همکاری و مشارکت آنان باشد.

۱۱. استفاده از روشهای نیمه متمرکز و سپردن تدریجی امور برنامه ریزی و اجرایی به استانها و شهرستانها می‌تواند زمینه ساز مشارکت جوانان بشود (شوراهای محلی).

۱۲. تشکیل شوراهای جوانان در هر روستا، بخش، شهرستان و انتخاب مسئولان با صلاحیت، توسط این گونه شوراها با همکاری نهادهای اجتماعی دیگر می‌تواند موجب دلگرمی و مشارکت جوانان شود.

۱۳. پاسخگویی صمیمانه، صادقانه، مدلل و متقن به سؤالیهای جوانان، موجب دل بستگی و جذب آنان می‌گردد.

دانشگاه محسوب می‌شود و دانشگاه مؤثرترین نهاد توسعه همه جانبه یک کشور است.

۱۴. توجه به اشتغال، ازدواج، مسکن و اوقات فراغت جوانان، مهمترین عامل تأمین کننده بهداشت روانی و جسمانی جوانان است.

۱۵. شناخت عواملی که موجب تهاجم پذیری درونی و بیرونی جوانان در عرصه‌های فرهنگی و اجتماعی می‌شود و مرتفع ساختن آنها، زمینه ساز و آغاز یک حرکت اساسی است (آسیب شناسی فرهنگی و اجتماعی).

۱۶. سلامت خانواده، مهمترین عامل سلامت جوانان است. اگر خانواده سالم باشد، جوان سالم می‌شود. فرهنگ مشارکت و همکاری باید از خانواده و با تغییر دادن الگوهای تربیتی و فرهنگی آغاز شود (آموزش خانواده و نفی پدر سالاری، مادر سالاری و فرزند سالاری).

۱۷. ایجاد تغییرات لازم در آیین نامه‌ها و مقررات، به ویژه در زمینه اداره مدرسه و دانشگاه و سازمانهای مربوط به جوانان، می‌تواند مقدمات مشارکت اجتماعی جوانان را فراهم کند.

۱۸. نیازسنجی از خود جوانان (شهری و روستایی) و برنامه ریزی بر اساس نیازهای آنان، می‌تواند موجب جذب مشارکت جوانان گردد.

۱۹. برقراری عدالت اجتماعی، رفع تبعیض‌ها و نسا برابری‌های اجتماعی و اقتصادی موجب دلگرمی و مشارکت جوانان می‌شود.

۲۰. استفاده از مکانیسمهای مادی، معنوی و اجتماعی به منظور گزینش و جذب عاشق ترین، باهوش ترین، نجیب ترین و لایق ترین افراد برای احراز شغل شریف معلمی در تمام سطوح آموزشی (از پیش دبستان تا دانشگاه) موجب سعادت و موفقیت جامعه می‌شود.

انسان است که سرنوشت انسان را رقم می‌زند و معلم، پس از مادر و پدر، بیشترین نقش را در سازندگی و تحول جوان بر عهده دارد. پس، استاد لایق، مهمترین عنصر حیاتی یک

منابع

- به پژوه، احمد (۱۳۷۷). اصول برقراری رابطه انسانی با کودک و نو جوان (چاپ سوم). تهران: نشر رویش (انتشارات انجمن اولیا و مربیان جمهوری اسلامی ایران).
- حکیمی، محمد رضا (۱۳۷۵). دانش مسلمین. تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی.
- منصوری، رضا (۱۳۷۷). ایران ۱۳۲۷: عزم ملی برای توسعه علمی و فرهنگی تهران طرح نو. وزارت آموزش و پرورش (۱۳۷۳). مجموعه مقالات سومین سمپوزیوم جایگاه تربیت. نوجوانان و جوان در آموزش و پرورش. تهران: معاونت پرورشی.